

4. Typy nákupních situací

Strukturu nákupního procesu, chování a motivaci kupujících i prodejců výrazně ovlivňuje typ nákupní situace. Dále jsou uvedené tři skupiny nákupních situací, charakteristické řadou specifik:

1. běžný, opakovaný nákup,
2. modifikovaný nákup,
3. nový nákup.

Běžný, opakovaný nákup je typický relativně stabilní poptávkou zákazníka. Kupující nemění své požadavky na druh nakupovaného zboží nebo služby, ke změnám dochází jen v množství či v dodacích termínech. Objednávky vystavuje podnik standardnímu dodavateli, se kterým má často uzavřenou dlouhodobou smlouvu o dodávkách. Distribuční řetězec je už navržen a používán, dodavatel i zákazník využívají osvědčené distributory. V takovém případě lze optimalizovat materiálový tok a snižovat stav zásob. Pokud se prodávající snaží udržet se mezi dodavateli zákazníka, nabízí další služby, usiluje o úzkou spolupráci se zákazníkem, navrhuje lepší technická řešení dodávaných výrobků. Zákazník usiluje o minimalizaci nákladů na nákup a lze používat standardní, mnohdy automatizované postupy při uskutečňování dodávek. Zejména v oblasti dodávek dílů, komponent apod. se v nákupu stále častěji využívá princip JiT. Realizace nákupu je delegována u dodavatele i zákazníka na nejnižší hladinu řízení, pravomoci jsou převedeny na pracovníky nákupních, resp. prodejních oddělení. Požadavky na nové informace jsou minimální, jen je nezbytné trvale shromažďovat údaje o výkonech dodavatele a hodnotit je.

Trvalá snaha reagovat na požadavky zákazníků, realizace racionalizačních opatření apod. vede objedávajícího k formulaci požadavků na dílčí změny v konstrukci dodávaných dílů, změny kvality dodávaných surovin apod. Dochází k **modifikaci nároků** na dodávky u původního dodavatele.

! Příkladem může být požadavek na použití jiného materiálu a změnu tvaru pro plastový díl, potřeba dodávek mléka s vyšší kvalitou, kyseliny sírové o jiné koncentraci, spojovacího materiálu o vyšší pevnosti apod.